RIKTLINJER

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen, KFVA

Fastställd av regionfullmäktige
Framtagen av teknikförvaltningen
Datum 2026-02-16
Gäller 2026-03-01
Ärendenr TN 2025/1749
Version 2.0

Ersätter tidigare ABVA beslutad i Regionfullmäktige 2021-06-21, RF § 102

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen, KFVA

Innehåll

Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen, KFVA 1

Inledande bestämmelser 3
Vem gäller KFVA för? 3

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen 4
Huvudmannens skyldighet att leverera dricksvatten 4
Energiutvinning av levererat vatten 4
Huvudmannens rätt att begränsa leverans med mera 4
Vattenmätare 4

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen 5
Huvudmannens skyldigheter att ta emot spillvatten 5
Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper 5
Energiutvinning ur spillvatten 5
Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen 5
Dag- och dränvatten får endast tillföras avsedd ledning 5
Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning 6
Spillvatten från fastighet som inte används som bostad 6
Lätt tryckavloppssystem (LTA-system) 6

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen 7
Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten 7
Krav på dag- och dränvattnets innehåll och egenskaper 7
Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen 7
Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning 8
Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad 8
Kontakta oss gärna! 8

Inledande bestämmelser

1 Med stöd av 23 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) och 2 § förordningen (2007:701) om allmänna vattentjänster meddelar regionfullmäktige på Gotland följande föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen

Vem gäller KFVA för?

2 Definitioner och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattentjänstlagen.

3 För fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen i Region Gotland gäller vad som föreskrivs i vattentjänstlagen eller annan författning och dessa föreskrifter.

4 Dessa föreskrifter omfattar fastigheter som är belägna inom det av kommunen beslutade verksamhetsområdet för respektive vattentjänst.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller enligt 2§ vattentjänstlagen även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande och enligt 5§ vattentjänstlagen den som har ingått avtal med huvudmannen om att få använda den allmänna VA-anläggningen.

Det som gäller för en fastighet kan enligt 4§ vattentjänstlagen även gälla för en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare.

5 Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Region Gotland. Tekniska nämnden svarar för förvaltningen av anläggningen.

6 Huvudmannen tillhandahåller vattentjänster till en fastighet, vars ägare i enlighet med 16-18§§ vattentjänstlagen har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

7 En fastighetsägare som vill ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen ska göra en skriftlig ansökan till huvudmannen som sedan bestämmer hur inkoppling ska ske.

Huvudmannen behöver inte göra inkopplingen själv utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägaren, förutsatt att det finns ett system för kvalitetssäkring av arbetet, vilket Region Gotland har gjort genom informationsträffar för entreprenörer. Entreprenörer behöver uppdatera sin information minst vart 5:e år för att hålla sig uppdaterade med bl.a. materialval, vilka verktyg som är lämpliga, blanketter m.m.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att leverera dricksvatten

8 Huvudmannen är endast skyldig att leverera vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck eller en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Energiutvinning av levererat vatten

9 Fastighetsägaren får inte nyttja vatten som levereras genom en allmän VA-anläggning för energiutvinning.

Huvudmannens rätt att begränsa leverans med mera

10 Huvudmannen får tillfälligt begränsa eller avbryta vattenleveransen när denna bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada och för underhåll, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid bevattningsförbud innefattar normalt att dricksvatten endast får användas till mat, dryck och personlig hygien.

Vid planlagt leverensbrott ska huvudmannens på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Vattenmätare

11 Om vattenförbrukningen hos en fastighetsägare ska fastställas genom mätning tillhandahåller huvudmannen vattenmätare som förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilken typ av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för uppsättning av mätare och sammankoppling med VA-installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen. Huvudmannen bestämmer om en tidigare godkänd plats behöver ändras.

Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt disponera vattenmätarens plats och har ensam befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla mätaren.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda mätaren mot frost, skadlig värmepåverkan och annan skada.

Om avståndet mellan byggnad uppgår till över 40 meter ska godkänd vattenmätarbrunn monteras i omedelbar närhet av förbindelsepunkt.

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

Huvudmannens skyldigheter att ta emot spillvatten

12 Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet mer än oväsentligt avviker från spillvatten från bostäder (hushållsspillvatten).

Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna anläggningen av spillvatten med annan beskaffenhet än som anges i första stycket vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer de villkor som ska gälla för utsläppet.

Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

13 Fastighetsägaren får inte tillföra spillvattnet lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller petroleumprodukt, kax från bergvärmeborrning, fett i större mängd, läkemedel, sura, frätande, giftiga eller andra miljöfarliga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Exempelvis är det förbjudet att tillföra spillvattnet våtservetter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.

Ånga eller varmvatten med högra temperatur än 45 grader C får inte tillföras spillvattenanläggningen i förbindelsepunkten.

Utsläpp i strid med förbuden i första och andra stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna anläggningen spillvatten från köksavfallskvarn.

Verksamheter som hanterar sådana ämnen som anges i första stycket, exempelvis butiker, storkök, restauranger, bilverkstäder, garage m.m. får inte vara inkopplade på den allmänna VA-anläggningen om inte avskiljare installerat för att skilja ämnena från spillvattnet (t.ex. fettavskiljare och oljeavskiljare).

Energiutvinning ur spillvatten

14 Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna anläggningen spillvatten från energiutvinning.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

15 Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftsavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Dag- och dränvatten får endast tillföras avsedd ledning

16 Det är förbjudet att tillföra dag- och dränvatten till en allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål.

Huvudmannen får skriftligen medge undantag från förbudet, om det finns särskilda skäl.

Dag- och dränvatten från fastighet, som nyinkopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning

17 Om dag- och dränvatten avleds från en fastighet till en spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske från det datum som huvudmannen bestämmer, efter det att.
- särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten har ordnats och fastighetsägaren har informerats om detta, eller
- huvudmannen vidtagit åtgärder för bortledande av dag- och dränvatten som inte sker genom en förbindelsepunkt och meddelat fastighetsägaren om att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen får vid behov medge anstånd med att avbryta tillförseln eller medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.

18 Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte ordnats får huvudmannen ändå förbjuda tidigare tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning om
- avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, och
- huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för nödvändig omläggning.

Spillvatten från fastighet som inte används som bostad

19 En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets innehåll och kontrollerar spillvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring ska göras.

Lätt tryckavloppssystem (LTA-system)

20 Vid anslutning till allmänt tryckavloppsystem tillhandahåller huvudmannen LTA-pumpenheten eller annan aktuell pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilket typ av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpenheten med VA-installationen i övrigt.

Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som har rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frånkoppla enheten.

Det bör således observeras att om pumpanordning behövs för endast en eller några få fastigheter på grund av fastigheternas speciella förhållanden, bekostas pump-

anordningen av vederbörande fastighetsägare, om inte annat överenskommits med huvudmannen.

I de fall huvudmannen enligt gällande lag tecknat avtal med fastighetsägare om LTA-anläggning är fastighetsägaren ansvarig att bekosta LTA-stationen och sköta underhåll.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda enheten mot frost och annan skada samt svara för dess elförsörjning.

21 Paragrafen reserveras för framtida förutsättningar för dubbla rör för spillvatten med undertryck (vakuum) där spillvattnet delas upp i gråvatten respektive svartvatten.

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

Huvudmannens skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

22 Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastigheter av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot 21 § vattentjänstlagen.

Krav på dag- och dränvattnets innehåll och egenskaper

23 Fastighetsägaren får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Dagvatten som avleds till den allmänna VA-anläggningen får dessutom inte innehålla större mängder av partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller andra miljöfarliga ämnen.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 grader C får inte tillföras den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna VA-anläggningen dagvatten i sådan mängd att anläggningen eller huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter.

Utsläpp i strid med förbuden i första och sista stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

24 Huvudmannen får tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda dagvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

25 Det är förbjudet att tillföra spillvatten till en allmän ledning som uteslutande är avsedd för dag- och dränvatten. Huvudmannen avgör vilket avloppsvatten som ska anses vara spillvatten och avledas till spillvattenledning.

Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad

26 En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos dag- och dränvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer är nödvändiga för kontroll av dag- och dränvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dag- och dränvattnets innehåll och kontrollerar dag- och dränvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagningar ska göras.

Kontakta oss gärna!

Kundtjänst Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen:
0498-26 90 00

registrator-tn@gotland.se